

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 11.5.2022
COM(2022) 212 final

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT
REGIONKOMMITTÉN**

**Ett digitalt decennium för barn och ungdomar:
den nya europeiska strategin för ett bättre internet för barn (BIK+)**

1. Inledning

Den första europeiska strategin för ett bättre internet för barn (BIK) lanserades 2012. Den uppdaterade strategin för ett bättre internet för barn (BIK+), som presenteras i detta meddelande, kommer att säkerställa att barn skyddas, respekteras och ges egenmakt på internet under det nya digitala decenniet.

Respekten för de mänskliga rättigheterna, inklusive barnets rättigheter, är en av de grundläggande värderingar som EU bygger på¹. Dessa måste respekteras både online och offline². Under det digitala decenniet förtjänar varje barn i Europa att må bra och trivas i en säker och inspirerande digital miljö och att få vara en del av den globala digitala omställningen.

Barn skapar, leker och interagerar på nätet från allt yngre åldrar med hjälp av digital teknik för utbildning, underhållning, sociala kontakter och deltagande i samhällslivet. Det möter då ofta digitalt innehåll och digitala tjänster som inte utformats med tanke på barn.

Barn och ungdomar³ utgör inte en enda homogen grupp, utan skiljer sig åt beroende på ålder, utvecklingsförmåga samt social och ekonomisk bakgrund. Barn i utsatta situationer, såsom barn med funktionsnedsättning, barn med rasmässig eller etnisk minoritetsbakgrund, flyktingbarn, omhändertagna barn, hbtqi-barn och barn från socioekonomiskt utsatta miljöer, kan möta ytterligare utmaningar i den digitala miljön.

Covid-19-pandemin belyste fördelarna med digital teknik, men även det avgörande behovet av lika tillgång till teknik (enheter och nätverk) samt digitala färdigheter och kompetenser, inklusive mediekompetens, för alla barn⁴. Barn som saknar tillgång till internet utesluts från resurser som kan hjälpa dem att lära och utvecklas. Ojämlighet kan leda till ökade risker för lägre utbildningsresultat, psykisk ohälsa och brist på långsiktiga framtidsutsikter⁵.

Med detta i åtanke, och för att ta itu med riskerna och skadorna i ett alltmer digitaliserat samhälle, även för barn, föreslog kommissionen i december 2020 en ambitiös reformering av det befintliga regelverket i syfte att skapa en säkrare digital miljö där de grundläggande rättigheterna skyddas för alla användare av digitala tjänster. Den politiska överenskommelse som nyligen nåddes angående rättsakten om digitala tjänster visar att skyddet av minderåriga är en av hörnstenarna i de nya bestämmelserna, som ålägger företag att sätta barns intressen i främsta rummet⁶.

¹ [Fördraget om Europeiska unionen](#), artikel 2 och [EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna](#), särskilt artikel 24.

² I [FN:s allmänna kommentar nr 25](#) om FN:s konvention om barnets rättigheter (i vilken alla EU-medlemsstater är parter) berörs uttryckligen barns rättigheter i den digitala miljön.

³ Personer under 18 år, i enlighet med [FN:s konvention om barnets rättigheter](#). I den nya europeiska strategin för ett bättre internet för barn avser *ungdomar* även barn under 18 år. I lagstiftningen används termen *minderåriga*.

⁴ Gemensamma forskningscentrumet, [How children \(10-18\) experienced online risks during the Covid-19 lockdown](#).
Gemensamma forskningscentrumet, [Emergency remote schooling during COVID-19](#).

⁵ Gemensamma forskningscentrumet, [How families handled emergency remote schooling during the time of Covid lockdown in spring 2020](#).

T20-Italy, [Digital learning for every child: closing the gaps for an inclusive and prosperous future](#).

⁶ Paketet för digitala tjänster: [Rättsakten om digitala tjänster: EU-kommissionen välkomnar överenskommelse](#).

Dessutom har kommissionen, som en del av sin vision för Europas digitala omställning till 2030⁷, föreslagit en europeisk förklaring om digitala rättigheter och principer för det digitala decenniet⁸, som återspeglar EU-värderingar som barns skydd och egenmakt.

I 2012 års europeiska strategi för ett bättre internet för barn⁹ fastställdes ett globalt riktmärke för att vägleda och utforma den nationella politiken i EU. Delar av den strategin har införlivats av samtliga medlemsstater. I mars 2021 antog kommissionen sin första övergripande EU-strategi för barnets rättigheter, i vilken den tillkännagav en uppdatering av strategin för ett bättre internet för barn¹⁰.

Den uppdaterade strategin för ett bättre internet för barn är den digitala delen av strategin för barnets rättigheter och återspeglar den nyligen föreslagna digitala principen att ”[b]arn och ungdomar bör skyddas och ges egenmakt online”¹¹. Strategin tar hänsyn till Europaparlamentets resolution om barnets rättigheter¹², rådets slutsatser om mediekompetens¹³ och rådets rekommendation om inrättande av en europeisk barngaranti¹⁴.

Denna nya strategi bygger på en omfattande samrådsprocess med barn, kompletterad med riktade samråd med föräldrar, lärare, medlemsstater, IKT- och medieindustrin, det civila samhället, forskare och internationella organisationer¹⁵.

Den nya europeiska strategin för ett bättre internet för barn syftar därför till att komplettera och stödja det praktiska genomförandet av de befintliga åtgärderna för att skydda barn online, utveckla deras färdigheter och ge dem möjlighet att på ett säkert sätt njuta av och forma sitt liv på internet.

2. Vad EU har gjort hittills

Sedan 2012 har den europeiska strategin för ett bättre internet för barn spelat en avgörande roll när det gäller att påverka barns skydd och egenmakt online på europeisk, nationell och internationell nivå. Expertgruppen för ett säkrare internet¹⁶ möjliggör utbyte av god praxis mellan medlemsstaterna, och kommissionen har uppmuntrat branschsamarbete med det civila samhället och unga via alliansen för att skydda barn och ungdomar bättre på nätet¹⁷.

Genom 2012 års strategi inrättades EU:s samfinansierade nätverk av centrum för ett säkrare internet¹⁸ och den EU-finansierade portalen betterinternetforkids.eu, som är en knutpunkt för

⁷ kompassen: den, COM/2021/118 final.

⁸ [Europeisk förklaring om digitala rättigheter och principer för det digitala decenniet](#), COM(2022) 27 final.

⁹ [Europeisk strategi för ett bättre internet för barn](#), COM(2012) 196.

¹⁰ [EU:s strategi för barnets rättigheter](#), COM (2021) 142 final.

¹¹ [Declaration on European Digital rights and principles](#).

¹² [Europaparlamentets resolution 2019/2876 av den 26 november 2019](#), punkt 19.

¹³ [Rådets slutsatser om mediekompetens i en värld i ständig förändring, 2020/C 193/06](#).

¹⁴ [Rådets rekommendation om inrättande av en europeisk barngaranti](#), ST 9106 2021 INIT.

¹⁵ [How to make Europe's Digital Decade fit for children and young people?](#)

[Sammanfattning av samråd med berörda parter](#). Över 60 % av de som svarade på det öppna samrådet om barnets rättigheter erkände behovet av en ny europeisk strategi för ett bättre internet för barn. Nästan 80 % av de svarande höll med om att it-företag bör spela en större roll på detta område.

¹⁶ [Expertgruppens webbplats](#).

¹⁷ [Alliansens webbplats](#).

¹⁸ [Webbplatsen för centrumen för ett säkrare internet](#).

barns säkerhet online. Centrumen för ett säkrare internet hjälper 30 miljoner människor varje år¹⁹. De bedriver lokal upplysningsverksamhet och tillhandahåller material om alla aspekter av barns säkerhet på nätet i medlemsstaterna, de erbjuder hjälp och identifierar nya hot via hjälplinjerna samt stöder avlägsnandet av onlinematerial med sexuella övergrepp mot barn via Inhopes telefonjourer²⁰, som finns i 46 länder. Centrumen arbetar med ett nätverk av ungdomsambassadörer och ungdomspaneler för ett säkrare internet för barn²¹ som ger råd till och informerar beslutsfattare och yrkesverksamma, till exempel ungdomens vädjan om ett bättre internet²² beträffande barnvänlig kommunikation. EU-initiativet Safer Internet Day²³ firas numera över hela världen.

Kommissionen samarbetar även med internationella organisationer, icke-statliga organisationer, forskare på området barns digitala rättigheter och den privata sektorn.

Sedan 2012 har EU:s rättsliga och politiska ram för att säkerställa ännu bättre säkerhet på internet för barn utvecklats avsevärt²⁴. Enligt det reviderade direktivet om audiovisuella medietjänster²⁵ omfattas exempelvis numera även videodelningsplattformar av skyldigheten att skydda minderåriga från skadligt innehåll som kan skada deras fysiska, mentala och moraliska utveckling samt olagligt innehåll²⁶. I den allmänna dataskyddsförordningen fastställs att barns personuppgifter måste omfattas av särskilt skydd och att föräldrarnas samtycke ska krävas upp till en viss ålder (mellan 13 och 16 år beroende på medlemsstat)²⁷.²⁸ Direktivet om otillbörliga affärsmetoder²⁹ skyddar barn som sårbara konsumenter och förbjuder direkta uppmaningar att köpa.

Sist men inte minst kommer alla onlineplattformar genom rättsakten om digitala tjänster att åläggas att utforma sina system med hänsyn till barnanvändares rättigheter. Framför allt måste barnen lätt kunna förstå villkoren för den tjänst de använder. Detta är dock bara början. Enligt de nya reglerna kommer alla onlineplattformar som erbjuder tjänster till barn i unionen, såsom sociala medier och interaktiva spelplattformar, att vara skyldiga att vidta lämpliga och proportionella åtgärder för att säkerställa integritet, säkerhet och trygghet för barn som använder deras tjänster. Dessutom kommer det att vara förbjudet för onlineplattformar att presentera reklam för barn på grundval av profilering. Slutligen kommer mycket stora onlineplattformar och sökmotorer att behöva beakta alla systemrisker som rör deras tjänster, inklusive alla faktiska eller förutsebara negativa effekter på skyddet av barn.

¹⁹ [Better Internet for Kids – Review of the year 2021](#).

²⁰ [Inhopes webbplats](#).

²¹ [Webbplatsen BIK Youth](#).

²² [Webbplatsen för ungdomens vädjan \(Youth Pledge\)](#).

²³ [Webbplatsen för Safer Internet Day](#).

²⁴ Se [kompendiet](#) om EU:s formella texter rörande barn i den digitala världen.

²⁵ [Direktivet om audiovisuella medietjänster](#) (EU) 2018/1808.

²⁶ Olagligt för alla användare: främlingsfientligt innehåll, terrorisminnehåll och material med sexuella övergrepp mot barn.

²⁷ [Allmänna dataskyddsförordningen](#), (EU) 2016/679.

²⁸ Europeiska dataskyddsstyrelsen kommer 2022 att offentliggöra riktlinjer för behandling av barns personuppgifter och barns rättigheter som registrerade enligt dataskyddsförordningen.

²⁹ [Direktivet om otillbörliga affärsmetoder](#), 2005/29/EG.

I den föreslagna rättsakten om artificiell intelligens (AI)³⁰ fastställs enhetliga regler för AI inom EU. Syftet är att skapa en inre marknad för tillförlitliga AI-tillämpningar som kan användas med full respekt för de grundläggande rättigheterna, inklusive barns rättigheter. Förslaget till en ram för europeisk digital identitet³¹ kommer att göra det möjligt för minderåriga att använda e-identitetsplånboken, i enlighet med nationell rätt, till exempel för att styrka sin ålder utan att lämna ut andra personuppgifter.

I ett nytt förslag till förordning om regler för att förebygga och bekämpa sexuella övergrepp mot barn³², som lades fram samtidigt som den nya europeiska strategin för ett bättre internet för barn, fastställs vissa skyldigheter för leverantörer av värdtjänster eller interpersonella kommunikationstjänster att upptäcka, rapportera och avlägsna sexuella övergrepp mot barn på nätet. I förslaget föreskrivs även ett nytt europeiskt centrum för att förebygga och motverka sexuella övergrepp mot barn. Detta centrum är tänkt att underlätta upptäckten, rapporteringen och avlägsnandet av sexuella övergrepp mot barn på nätet, samtidigt som det ger stöd till offren och fungerar som ett centrum för kunskap, expertis och forskning i frågor som rör förebyggande och bekämpning av sexuella övergrepp mot barn på nätet.

Enligt EU:s strategi mot människohandel³³ anses barn löpa särskilt stor risk att bli offer för människohandlare på nätet. Samtidigt har EU-strategin för brottsoffers rättigheter³⁴ ett särskilt fokus på barn som är brottsoffer.

I EU:s jämställdhetsstrategi³⁵ betonas att flickor kan bli offer för könsrelaterat våld, dvs. våld som riktas mot en kvinna eller flicka på grund av att hon är kvinna eller flicka eller som drabbar kvinnor i oproportionerlig omfattning. I förslaget till direktiv om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer föreskrivs kriminalisering av könsrelaterat nätvåld samt åtgärder för att skydda och stödja offer för sådant våld online och offline, oavsett ålder³⁶.

I ett meddelande från kommissionen³⁷ behandlas skyddet av migrerande barn, bland annat vad gäller trygghet tillgång till ny teknik.

Handlingsplanen för digital utbildning (2021–2027)³⁸ berör de utbildningsutmaningar som intensifierats av covid-19-pandemin. Den syftar till att säkerställa en hållbar digital omställning inom utbildning genom att skapa ett högpresterande digitalt utbildningssystem och förbättra de digitala färdigheterna och kompetenserna hos barn, lärare och annan utbildningspersonal.

³⁰ [Förslag till förordning om harmoniserade regler för artificiell intelligens \(rättsakt om artificiell intelligens\) och om ändring av vissa unionslagstiftningsakter](#), COM(2021) 206 final.

³¹ [Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning \(EU\) nr 910/2014 vad gäller inrättandet av en ram för europeisk digital identitet](#), COM(2021) 281 final.

³² Förslag till förordning om regler för att förebygga och bekämpa sexuella övergrepp mot barn, COM/2022/209.

³³ [EU:s strategi mot människohandel 2021–2025](#), COM(2021) 171 final.

³⁴ [EU-strategi för brottsoffers rättigheter \(2020–2025\)](#), COM/2020/258 final.

³⁵ [En jämlikhetsunion: jämställdhetsstrategi för 2020-2025](#), COM(2020) 152 final.

³⁶ [Förslag till direktiv om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer](#) COM(2022) 105 final.

³⁷ [Meddelande om att skydda migrerande barn](#), COM(2017) 211 final

³⁸ [Handlingsplan för digital utbildning 2021-2027 – Ställa om utbildningen till den digitala tidsåldern](#), COM(2020) 624 final.

EU:s ungdomsstrategi 2019–2027³⁹ främjar ungdomars deltagande i det demokratiska livet och stöder socialt och samhälleligt engagemang.

Den nya europeiska strategin för ett bättre internet för barn kommer att bygga vidare på dessa framsteg och säkerställa synergier med relevanta initiativ för att bemöta barns oro och behov under det digitala decenniet.

3. Vad har förändrats – varför behövs en ny strategi?

Barn som användare av digital teknik

Sedan 2012 har barns användning av digital teknik förändrats dramatiskt. Modern utrustning gör det möjligt för barn att interagera, kommunicera, leka och dela med andra, ofta utan föräldrarnas kännedom. Enligt resultaten av 2020 års undersökning ”EU Kids Online”⁴⁰ anger en majoritet av barnen anger att de använder sina smarttelefoner dagligen eller nästan hela tiden, och jämfört med 2010 har den tid barn tillbringar online nästan fördubblats i många länder. Den ålder då barn börjar använda digitala enheter sjunker också.

En sådan omfattande internetanvändning kan leda till en mer stillastående livsstil med möjliga konsekvenser för hälsan. Många psykologer har uttryckt oro över att barn utvecklar koncentrationssvårigheter och har svårt att inte vara uppkopplade.

En sund balans mellan att vara online och offline uppmuntras, men att helt avstå från den digitala miljön är inte ett alternativ för barn i dag eftersom information, delar av den formella utbildningen, sociala kontakter och underhållning i allt högre grad finns på internet.

Tekniken fortsätter att utvecklas snabbt och skapar både nya möjligheter och risker. Snart kommer AI, virtuell, förstärkt och utökad verklighet, sakernas internet, kryptovalutor och andra tekniska förändringar som påverkar barn att medföra nya sociala och etiska utmaningar (t.ex. bias, bristande rättvisa, bristande insyn i användningen av AI samt interaktion med deepfakes, avatarer och robotar).

Dessa frågor hade även en framträdande plats vid konferensen om Europas framtid, där den europeiska medborgarpanel som arbetar med värden och rättigheter efterlyste ett ökat skydd av minderåriga på nätet. Detta fick stöd av konferensens plenarförsamling och ingår i ett förslag som har lagts fram för Europaparlamentets talman, ordföranden i rådet och Europeiska kommissionens ordförande⁴¹.

Barn och hot på nätet

Skadliga och olagliga typer av innehåll, beteenden, kontakter och konsumentrisker dyker ofta upp för barn på nätet. Genom digitala tjänster – från sociala medier till interaktiva spel – kan barn utsättas för risker som olämpligt innehåll, mobbning, grooming⁴², sexuella övergrepp eller radikaliserings.

³⁹ [Europeiska unionens ungdomsstrategi 2019–2027](#), ST/14944/2018/INIT.

⁴⁰ [EU Kids Online 2020](#).

⁴¹ T.ex. [den andra europeiska medborgarpanelen: ”Demokratin i EU, värden, rättigheter, rättsstatsprincipen och säkerhet”](#), december 2021.

⁴² Kontaktsökning med barn i sexuellt syfte.

Som svar på kommissionens samråd sammanställdes en förteckning över farhågor som uttryckts av barnen själva, som innefattade att se skadligt innehåll som kan glorifiera och uppmåna till självmord, självmord, våld, hatpropaganda, sexuella trakasserier, drogmisbruk, riskfyllda internetutmaningar, ätstörningar och farliga kostvanor. Sådant våldsamt, skrämmande eller på annat sätt åldersolämpligt innehåll är inom direkt räckhåll. Barn rapporterar att de ser pornografi i tidig ålder⁴³, vilket påverkar deras syn på vad som utgör ett hälsosamt förhållande.

Trots befintlig EU-lagstiftning (direktivet om audiovisuella medietjänster och den allmänna dataskyddsförordningen) är mekanismer för **ålderskontroll** och verktyg för föräldrars samtycke fortfarande ineffektiva i många fall, och användaren behöver ofta bara uppge sitt födelsedatum vid registreringen⁴⁴.

Såsom beskrivs i avsnitt 2 ovan förväntas det dock att den nyligen godkända rättsakten om digitala tjänster avsevärt kommer att förbättra säkerheten för alla användare, däribland barn, och ge dem möjlighet att göra välgrundade val när de är uppkopplade på nätet.

Som en del av ramen för riskhantering enligt rättsakten om digitala tjänster behöver särskild uppmärksamhet ägnas åt systemriskerna kopplade till minderåriga. Mycket stora onlineplattformar kommer att vara skyldiga att beakta hur enkelt det är för barn att förstå hur deras tjänst är utformad och fungerar samt hur barn kan exponeras för innehåll som kan skada deras fysiska och mentala hälsa och moraliska utveckling. Sådana risker kan till exempel uppstå vid utformningen av onlinegränssnitt som avsiktligt eller oavsiktligt utnyttjar barns oerfarenhet eller som kan orsaka beroendeframkallande beteende. I detta avseende måste mycket stora onlineplattformar anta riktade åtgärder för att skydda barnets rättigheter, inklusive användning av verktyg för ålderskontroll och föräldrakontroll eller verktyg som syftar till att hjälpa barn att rapportera om övergrepp eller få stöd. Nätvåld, inbegripet delning av intimt innehåll utan samtycke, är ett exempel på innehåll som kräver snabb behandling om det anmäls av användarna, inklusive barn, och lämplig anpassning av metoderna för innehållsmoderering.

Enligt EU:s **nätverk av telefonjourer**, Inhope, hade antalet bilder på internet av misstänkta **sexuella övergrepp mot barn** som behandlas över hela världen nästan fördubblats mellan 2017 och 2019. Problemet förvärrades ytterligare under covid-19-pandemin, särskilt för barn som lever med de personer som begår övergreppen mot dem⁴⁵. Barn kan gromas på nätet⁴⁶ i syfte att utsättas för sexuella övergrepp eller människohandel och riskerar att explicita bilder och videor av dem själva, oavsett om de skapats i en frivillig relation med jämbördiga parter eller under tvång, delas vidare utan deras samtycke.

⁴³ [EU Kids Online 2020](#), sidorna 89–99, figurerna 82, 83 och 84.

⁴⁴ [Studie avseende genomförandet av de nya bestämmelserna i det reviderade direktivet om audiovisuella medietjänster](#), SMART 2018/0066.

⁴⁵ Europol, [Exploiting Isolation: Offenders and victims of online child sexual abuse during the COVID-19 pandemic](#). Gemensamma forskningscentrumet, [How children \(10-18\) experienced online risks during the Covid-19 lockdown](#). Unicef, [COVID-19 and its implications for protecting children online](#).

IWF, [Annual report 2020](#).

⁴⁶ National Center for Missing & Exploited Children rapporterar att antalet fall av groming [fördubblades mellan 2019 och 2020](#).

Globalt har mer än en tredjedel av alla ungdomar rapporterat att de har utsatts för nätmobbning⁴⁷. Barn kan falla offer för och delta i toxiskt, aggressivt, störande eller beroendeframkallande beteende⁴⁸ eller utsättas för sexistiskt, rasistiskt eller på annat sätt olämpligt innehåll. Detta kan i sin tur avskräcka (t.ex. flickor) från att delta i aktiviteter på nätet och påverka barns rättigheter⁴⁹.

Förekomsten av **rasism, främlingsfientlighet, antisemitism, desinformation** och politisk extremism som leder till **radikalisering** ökar på nätet. Kommissionen tog 2016 initiativ till en uppförandekod för att motverka olaglig hatpropaganda på nätet⁵⁰ i syfte att intensifiera insatserna mot hatpropaganda på internet. I samarbete med nätverket för kunskapsspridning om radikaliserings arbetar kommissionen för att öka medvetenheten hos webbkreatörer och speldesigner om riskerna för att barn radikaliserar online. Uppförandekoden om desinformation⁵¹ håller på att ses över för att stärka åtagandena på detta område.

Barn som aktiva digitala konsumenter

Barn i dag är mer aktiva och oberoende digitala konsumenter än de var för tio år sedan och använder ofta digitala produkter och tjänster som utformats för vuxna. De exponeras eller är måltavlor för en rad olika metoder för marknadsföring på nätet. Genom rekommendationssystem och andra algoritmer i sociala medier utsätts unga användare för riktad reklam, influerarmarknadsföring och spelifiering av marknadsföring⁵² samt skadligt eller olämpligt innehåll som utnyttjar deras oerfarenhet och brist på självkontroll⁵³. Marknadsföring av produkter med mycket fett, socker eller salt riktad till barn⁵⁴ kan till exempel förvärpa olämpliga kostvanor. Den aggressiva marknadsföringen till barn av riskabla investeringar som säkra satsningar kan också leda till allvarliga ekonomiska konsekvenser. För att hantera de risker och skador som är förknippade med detta för barn föreskrivs i rättsakten om digitala tjänster ett antal skyldigheter. Det rör sig bland annat om ett förbud för onlineplattformar att presentera reklam som bygger på profilering för minderåriga samt en skyldighet för onlineplattformar att ge insyn i sina rekommendationssystem och göra det möjligt för användarna att ändra eller påverka de huvudparametrar som används i dessa system.

Digitala tjänster samlar numera in och delar kontinuerligt data om barn⁵⁵, och denna så kallade datafiering börjar redan före födseln. Även om aggregerade stordata kan ge banbrytande insikter i t.ex. barns hälsa och utbildning kan datafieringen av barndomen också

⁴⁷ [Undersökning från Unicef 2019.](#)

⁴⁸ [COST action: European Network for Problematic Usage of the internet.](#)

⁴⁹ Unicef, [Recommendations for The Online Gaming Industry on Assessing Impact on Children](#) (s. 15) (2020).

⁵⁰ [Uppförandekod för att motverka olaglig hatpropaganda på nätet.](#)

⁵¹ [Uppförandekod om desinformation.](#)

⁵² Enligt [Kevin Werbach \(2014\)](#) är spelifiering ("gamification") det att göra aktiviteter mer spellika. Spelifiering används i allt högre grad inom social marknadsföring, med användning av metoder som poängsättning, incitament och tävlingar, och gör det möjligt för företag att locka till sig och engagera kunder på ett underhållande sätt och att samla in data.

⁵³ Europaparlamentet, [Loot boxes in online games and their effect on consumers, in particular young consumers](#), sidorna 27–29.

⁵⁴ Europaparlamentet, [Study on the exposure of children to linear, non-linear and online marketing of foods high in fat, salt or sugar. Country report 6, The Netherlands.](#)

WHO, [Spotlight on adolescent health and well-being.](#)

⁵⁵ Datafiering är en teknisk trend genom vilken många aspekter av våra liv omvandlas till data som sedan blir till information förverkligad som en ny form av värde.

ha en potentiellt livslång negativ inverkan på barns välbefinnande och utveckling. Både **barn och föräldrar saknar medvetenhet om det omfattande utbyte av personuppgifter** som kan bli följden av att använda digitala tjänster, särskilt sådana tjänster som man inte betalar för med pengar⁵⁶. Trots att branschen samlar in en så stor mängd data om barns användning av digitala tjänster och relaterade risker har forskare ingen eller mycket **begränsad tillgång till** dessa viktiga **dataset**.

Barn utsätts numera systematiskt för olämpligt innehåll och **otillbörliga affärsmetoder**. Det finns fortsatt ett behov av forskning om den **långsiktiga neurologiska inverkan på barn** av metoder som används för kommersiella ändamål, såsom konverterande design, till exempel hasardspelsliknande funktioner som loot-lådor⁵⁷.

Onlinespel har blivit en populär internetaktivitet för barn, och 73 % av barnen i EU i åldrarna 6–10 år, 84 % i åldrarna 11–14 år och 74 % av ungdomarna i åldrarna 15–24 år spelar datorspel. Åldersanpassade onlinespel kan stödja konstruktiva utbildnings- och deltagandeaktiviteter på nätet, utveckla digitala färdigheter och kompetenser och tillföra andra samhällsfördelar (t.ex. terapi och kultur). Branschledda insatser spelar en viktig roll för att säkerställa en säker spelmiljö för att skydda barn och samtidigt främja sunda spelvanor. Detta bör också inbegripa en strategi för säker design vid utvecklingen av digitala produkter och tjänster som riktar sig till minderåriga.

Bristande färdigheter

Ett gemensamt budskap som framkom vid kommissionens samråd med barn var behovet av förbättrad **mediekompetens** och **utbildning i säkerhet på nätet** för barn i skolor. Digitala färdigheter och kompetenser, inklusive en förståelse för användningen av personuppgifter, är nödvändiga för barn i dag. De gör att barnen kan lära, koppla upp sig och aktivt och informerat bidra till att forma världen runtomkring sig.

Vuxna som har ansvar för barn (föräldrar och andra vårdnadshavare, lärare, förenings- och idrottsledare, religiösa ledare, socialtjänst, hälso- och sjukvård, ungdomsarbetare m.fl.) behöver färdigheter för att stödja, ge råd till och vägleda barnen. Vid kommissionens samråd framgick att sådana färdigheter ofta är bristande.

Digital klyfta

Alla barn har inte lika, effektiv, säker och inkluderande tillgång till digital teknik.

Barn i utsatta situationer, barn som riskerar fattigdom och social utestängning och barn som bor på landsbygden och i avlägsna områden med otillräcklig bredbandsinfrastruktur bör ha lika tillgång till både digital utrustning och digitala färdigheter och lika förutsättningar att utnyttja det digitala decenniets möjligheter.

⁵⁶ Se till exempel [böterna från den italienska konsument- och marknadsmyndigheten 2021](#) (på italienska).

⁵⁷ Loot-lådor förekommer i datorspel och man kommer vanligen åt dem genom att spela eller genom att välja att betala för dem med riktiga pengar – Europaparlamentet, [Loot boxes in online games and their effect on consumers, in particular young consumers](#), s. 14.

Aktuella studier⁵⁸ om digital fattigdom visar att omkring 20 % av barnen i vissa europeiska länder lever i familjer som inte har råd med en dator eller internetuppkoppling i hemmet. På landsbygden saknar 40 % av hushållen tillgång till snabbt bredband. I vissa områden känner sig över 15 % av ungdomar vid 15 års ålder digitalt utestängda, och 8 % av 15-åringarna i hela Europa saknar digitalt självförtroende.

På global nivå är situationen ännu värre, och enligt beräkningar saknar 1,3 miljarder barn i åldrarna 3–17 år internetuppkoppling i sina hem⁵⁹. Digital fattigdom i barndomen kan leda till bristande digitala färdigheter och digitalt självförtroende i vuxenlivet och en större digital klyfta.

Brist på aktivt deltagande

Barn är inte längre passiva teknikkonsumenter, utan kan aktivt använda teknik för att uttrycka sig och påverka världen runtomkring sig. **Vi bör lyssna mer på barn** och de bör inkluderas i **utvecklingen och utvärderingen av digitala produkter och tjänster samt digital politik.**

4. Visionen om ett digitalt decennium för barn och ungdomar

Vår vision: åldersanpassade digitala tjänster, utan att någon lämnas utanför, och där alla barn i Europa är skyddade, ges egenmakt och respekteras på internet

Den nya europeiska strategin för ett bättre internet för barn är ett flaggskeppsinitiativ för Europaåret för ungdomar 2022 och innefattar förslag till åtgärder kring följande **tre pelare**:

1. **Säkra digitala erfarenheter för att skydda barn** från skadligt och olagligt innehåll och beteende samt skadliga och olagliga kontakter och konsumentrisker på internet, och för att **förbättra deras välbefinnande på nätet**, genom en säker, åldersanpassad digital miljö som skapats på ett sätt som respekterar barnets bästa.
2. **Digital egenmakt** så att barn får de färdigheter och kompetenser de behöver för att göra sunda val och uttrycka sig i den digitala miljön på ett säkert och ansvarsfullt sätt.
3. **Aktivt deltagande, med respekt för barn** genom att de ges inflytande över den digitala miljön, med mer barnledda verksamheter för att främja innovativa och kreativa säkra digitala upplevelser.

Genomförandet av den nya europeiska strategin för ett bättre internet för barn kräver evidensbaserat beslutsfattande samt samarbete och samordning på europeisk och internationell nivå. Under de senaste åren har barns rättigheter i den digitala miljön tagits upp av FN, Unicef, OECD och Europarådet samt icke-statliga barnrättsorganisationer⁶⁰.

⁵⁸ [Webbplatsen för DigiGen.](#)

⁵⁹ [Unicef och ITU \(2020\), *How Many Children and Youth Have Internet Access at Home?*](#)

⁶⁰ [FN, Allmän kommentar nr 25.](#)

[FN:s mål för hållbar utveckling.](#)

[Unicef, manifesto on children's data governance.](#)

[OECD, Recommendation of the Council on Children in the Digital Environment.](#)

Europarådet, [Recommendation on Guidelines to Respect, Protect and Fulfil the Rights of the Child in the Digital Environment](#), CM/Rec(2018)7.

5. Uppnående av resultat: pelare och åtgärder

De nya åtgärder som anges nedan kommer att bygga vidare på och förstärka kommissionens befintliga infrastruktur för ett bättre internet för barn enligt beskrivningen ovan.

5.1. Säkra digitala upplevelser (hur vi bättre skyddar barn på internet)

”Vi vet alla att unga människor befinner sig på dessa plattformar, ofta utan sina föräldrars tillåtelse. Om jag vet det så vet plattformarna och företagen det.” – en spansk lärare⁶¹

Kommissionen kommer att bidra till en **omfattande EU-uppförandekod för åldersanpassad utformning** som bygger på de nya reglerna i rättsakten om digitala tjänster och överensstämmer med direktivet om audiovisuella medietjänster och den allmänna dataskyddsförordningen. Syftet med uppförandekoden är att säkerställa barns integritet, säkerhet och trygghet när de använder digitala produkter och tjänster. Denna process kommer att omfatta näringslivet, beslutsfattare, det civila samhället och barnen själva.

Mervärdet av en sådan uppförandekod skulle vara dess samreglerande karaktär. Enligt rättsakten om digitala tjänster får kommissionen bjuda in leverantörer av mycket stora onlineplattformar att delta i uppförandekoder och åta sig att vidta särskilda riskreducerande åtgärder för att hantera specifika risker eller hot genom att följa den aktuella uppförandekoden. Trots att deltagandet i sådana uppförandekoder fortsatt är frivilligt ska alla åtaganden från leverantörer av mycket stora onlineplattformar vara föremål för oberoende revisioner.

Näringslivet har ett stort ansvar. De har verktyg för att skapa produkter som i sitt grundutförande och genom sin konstruktion är enkla att använda, säkra och privata. Alla digitala produkter och tjänster som sannolikt kommer att användas av barn bör därför ha en rättvis och grundläggande utformning som omfattar europeiska värderingar, såsom de fastställs i rättsakten om digitala tjänster. Till exempel bör det för alla produkter och tjänster som sannolikt kommer att användas av barn finnas åldersanpassad, lättbegriplig och tillgänglig information, såsom allmänna villkor, instruktioner och varningar, samt enkla mekanismer för att rapportera hot. Alla som arbetar med digital utformning bör förstå den skadliga inverkan som utformnings- och utvecklingsval⁶² kan ha på barn samt eventuella risker och hot, t.ex. grooming, som uppstår till följd av barns användning av olika digitala tjänster.

Med utgångspunkt i det pågående arbetet⁶³ och med beaktande av de nya reglerna i rättsakten om digitala tjänster för onlineplattformar kommer kommissionen att **stödja metoder för att styrka ålder** på ett integritetsbevarande och säkert sätt, som ska erkännas i hela EU.

⁶¹ Läraren deltog i samrådet [How to make Europe's Digital Decade fit for children and young people?](#)

⁶² I förslaget till [rättsakt om artificiell intelligens](#) åläggs exempelvis leverantörer av AI-tillämpningar med hög risk att bedöma och begränsa riskerna innan de släpper ut sina system på marknaden, med särskild hänsyn till huruvida barn sannolikt kommer att ha tillgång till eller påverkas av systemet (artikel 9.8 i rättsakten om artificiell intelligens).

⁶³ [euCONSENT](#) är ett EU-finansierat pilotprojekt som syftar till att utforma och testa en interoperabel lösning för ålderskontroll och föräldrars samtycke.

Kommissionen kommer att arbeta tillsammans med medlemsstaterna⁶⁴ (som i enlighet med sin nationella lagstiftning kan välja att utfärda e-legitimationer till personer under 18 år enligt det nyligen framlagda förslaget om en europeisk digital identitet), berörda parter och europeiska standardiseringsorganisationer för att som en prioriterad åtgärd **stärka effektiva metoder för ålderskontroll**. Detta arbete kommer att främja marknadslösningar genom en robust **ram för certifiering och interoperabilitet**.

Utöver ålderskontroll för tillgång till vissa typer av innehåll på nätet kommer kommissionen att se till att uppförandekoden för onlineleverantörer, som ska inrättas inom ramen för jämställdhetsstrategin för 2020-2025, även omfattar ett avsnitt som behandlar innehåll som enbart är avsett för vuxna, **i syfte att förhindra delning av intima bilder utan samtycke**, oavsett om bilderna är äkta eller manipulerade, vilket även kan omfatta barn – om än inte uteslutande.

Trots nuvarande åtgärder är **nätmobbing** fortfarande det vanligaste ämne som tas upp hos telefonjourerna vid centrumen för ett säkrare internet och har varit det under det senaste årtiondet. Det befintliga numret 116 111 är särskilt reserverat som telefonjour för barn i EU. Barn kan berätta om nätmobbing och andra problem online via detta nummer eller direkt hos telefonjourerna vid centrumen för ett säkrare internet. Strategin kommer att göra stödet från centrumen för ett säkrare internet mer synligt genom ett utökat samarbete kring numret 116 111 och tillhörande onlinetjänster (t.ex. appar för att få stöd) som även bör vara tillgängliga för barn i utsatta situationer. Dessutom kommer en ad hoc-expertgrupp att tillhandahålla policyrekommendationer kopplade till mobbing (inklusive nätmobbing) och välbefinnande i skolan⁶⁵.

EU:s samfinansierade telefonjourer och hjälplinjer för ett säkrare internet⁶⁶ kommer att fortsätta att hjälpa människor – särskilt barn – när de utsätts för skadligt och olagligt innehåll. Den som beviljas status som **”betrodd anmälare”** enligt villkoren i rättsakten om digitala tjänster kan bidra till en snabbare bedömning av och åtgärder vid anmälningar av olagligt innehåll online. Exempel på sådant innehåll är material med sexuella övergrepp mot barn samt rasistisk och främlingsfientlig hatpropaganda i linje med uppförandekoden för att motverka olaglig hatpropaganda på nätet, inklusive antisemitisk hatpropaganda i enlighet med EU:s strategi för att bekämpa antisemitism och främja judiskt liv⁶⁷.

Kommissionen kommer att samordna och främja **utbyte av god praxis** mellan EU:s myndigheter och medlemsstaterna om efterlevnaden av **konsumentlagstiftningen när det gäller barn**. Kommissionen kommer även att **kartlägga forskning om effekterna av neuromarketing** på barn för att hjälpa de nationella konsumentskyddsmyndigheterna att bättre bedöma hur metoder för kommersiellt inflytande kan vara orättvisa för barn. Denna kunskap kommer att användas för de samordnade tillsynsåtgärder som ska genomföras enligt förordningen om konsumentskyddssamarbete⁶⁸.

⁶⁴ Främst genom expertgruppen för ett säkrare internet för barn.

⁶⁵ [Meddelande om att förverkliga det europeiska området för utbildning senast 2025](#), COM(2020) 625 final.

⁶⁶ [Arbetsprogrammet inom programmet för ett digitalt Europa för 2021–2022](#).

⁶⁷ [EU:s strategi för att bekämpa antisemitism och främja judiskt liv \(2021-2030\)](#), COM(2021) 615.

⁶⁸ [Förordningen om konsumentskyddssamarbete](#), (EU) 2017/2394.

Kommissionen kommer att

- uppmuntra och underlätta utformningen av en övergripande EU-uppförandekod för åldersanpassad utformning som bygger på den ram som tillhandahålls i rättsakten om digitala tjänster, senast 2024,
- utfärda en standardiseringsbegäran om en europeisk standard för åldersstyrkande/ålderskontroll online inom ramen för förslaget om elektronisk identifiering, från och med 2023,
- stödja utvecklingen av ett digitalt åldersbevis som erkänns i hela EU och baseras på födelsedatum, inom ramen för förslaget om elektronisk identifiering, från och med 2024,
- se till att den planerade uppförandekoden inom ramen för jämställdhetsstrategin 2020–2025 omfattar ett fokus på innehåll som enbart är avsett för vuxna,
- säkerställa att det harmoniserade numret 116 111 kan hantera frågor som rör nätmobbning, i samarbete med EU:s samfinansierade telefonjourer vid centrumen för ett säkrare internet, senast 2023,
- samfinansiera telefonjourer och hjälplinjer för ett säkrare internet i EU, inklusive sådana som i framtiden erkänns som betrodda anmälare enligt rättsakten om digitala tjänster, för att hjälpa människor, särskilt barn, när de utsätts för skadligt och olagligt innehåll, från och med 2022,
- dela rekommendationerna om mobbning (inklusive nätmobbning) från expertgruppen för stöd till välbefinnande i skolan, (från 2023), och
- kartlägga befintlig forskning om effekterna av neuromarketing på barn, före utgången av 2022, för att stödja de samordnade tillsynsåtgärder som ska genomföras enligt förordningen om konsumentskyddssamarbete, från och med 2023.

Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att

- stödja effektiva metoder för ålderskontroll, i linje med förslaget om elektronisk identifiering,
- stödja, bland annat med utbildad personal, det harmoniserade numret 116 111 för att hjälpa barn som utsätts för nätmobbning.

Kommissionen uppmanar näringslivet att

- konsekvent bedöma och hantera särskilda risker för barn som uppstår när de använder företags produkter och tjänster, inbegripet säkerhetsrisker, och relevanta marknadsföringsmetoder,
- bidra och förbinda sig till en övergripande EU-uppförandekod för åldersanpassad utformning, liksom det avsnitt om innehåll som enbart är avsett för vuxna som ska fastställas inom ramen för jämställdhetsstrategin för 2020–2025.
- effektivt genomföra åtgärder i fråga om tillgången till åldersbegränsat innehåll, inklusive webbplatser med innehåll och spel för vuxna (18+), i enlighet med nationella och europeiska regler,
- samarbeta med betrodda anmälare för att snabbt bedöma och avlägsna olagligt innehåll samt vidta åtgärder vid anmälningar av skadligt innehåll,
- ge forskare tillgång till relevanta data och upplysningar om möjligheter och risker för barn, i full överensstämmelse med dataskyddsreglerna.

5.2. Digital egenmakt (hur vi ger barn bättre möjligheter att göra sunda val på internet)

”Barn har getts ett komplicerat verktyg utan bruksanvisning⁶⁹” – ett barn från Portugal.

Inom ramen för kommissionens digitala decennium fastställs de ambitiösa målen att 80 % av den vuxna befolkningen ska ha grundläggande digitala färdigheter och att det ska finnas 20 miljoner anställda IKT-specialister senast 2030⁷⁰. För att uppnå detta bör barn förvärva **digitala färdigheter från tidig ålder**. Genom exempelvis EU Code Week⁷¹ får barn hjälp med att förstå hur algoritmer och den digitala världen fungerar.

De flesta av EU:s medlemsstater har utarbetat strategier för utveckling av digitala färdigheter (antingen som ett område som berörs inom flera ämnen eller som utgör ett separat ämne), men få av dem genomför **regelbunden övervakning och utvärdering** för att bedöma effekterna och se över dessa strategier. Kommissionen arbetar med ett förslag till rekommendation från rådet om att förbättra tillhandahållandet av digitala färdigheter inom utbildning⁷² för att främja en gemensam förståelse, mobilisera gränsöverskridande politiskt engagemang, främja ömsesidigt lärande och utbyte samt uppmuntra till investeringar.

Att upprätthålla en uppdaterad kunskapsbas och övervaka den digitala omställningens inverkan på barns välbefinnande är av avgörande betydelse för nuvarande och framtida generationer av barn i EU.

⁶⁹ Barnet deltog i samrådet [How to make Europe's Digital Decade fit for children and young people?](#)

⁷⁰ [Den digitala kompassen 2030: den europeiska vägen för det digitala decenniet](#), COM/2021/118 final, mål baserat på [den europeiska pelaren för sociala rättigheter](#).

⁷¹ [EU Code Week är ett gräsrotsinitiativ som verkar för att alla ska få tillgång till kodning och digitala kunskaper på ett roligt och engagerande sätt.](#)

⁷² [Handlingsplanen för digital utbildning – åtgärd 10.](#)

Digital kompetens (eller brist på sådan) är något som börjar tidigt i livet. Medie- och informationskunnighet⁷³ är avgörande för att barn ska förstå och navigera genom den information de får tillgång till på internet, för att de ska kunna identifiera risker på nätet, såsom felaktig information/desinformation, bedrägerier och dold reklam, och för att de ska kunna delta på ett aktivt och ansvarsfullt sätt i den digitala ekonomin, samhället och demokratiska processer.

Lärare betonade under kommissionens samråd svårigheterna med att få sina kollegor att delta. Skäl som nämndes var bland annat att det **inte finns tillräcklig medvetenhet**, att många **lärare saknar rätt kunskaper**, färdigheter och självförtroende och att det är svårt att hålla sig uppdaterad om den ständiga tekniska utvecklingen. Det behövs utbildning av lärare, främjande av tillförlitliga resurser och **fler kampanjer riktade till föräldrar och andra vårdnadshavare**. Utbildning om barns rättigheter på nätet bör även ingå bland dessa initiativ för att öka medvetenheten om att barn har samma rättigheter online som offline, såsom föreskrivs i FN:s allmänna kommentar nr 25.

Den nya europeiska strategin för ett bättre internet för barn kan, via plattformen betterinternetforkids.eu och nätverket av centrum för ett säkrare internet, stödja utvecklingen av **lärarmoduler** (t.ex. storskaliga öppna nätkurser – så kallade mooc-kurser) för olika åldersgrupper med lektioner i mediekompetens, säkerhet på internet, konsumentrisker på nätet, personuppgifter, nätmobbning, psykiskt välbefinnande, skadliga stereotyper, missvisande könsstrukturer i pornografi, digitalt samtycke och digital respekt samt spelifiering⁷⁴ i undervisningen⁷⁵.

Utbyten av god praxis mellan medlemsstaterna kommer att samordnas och främjas inom ramen för den strukturerade dialogen om digital utbildning och digitala färdigheter⁷⁶ och relevanta expertgrupper.

Den nya europeiska strategin för ett bättre internet för barn kommer att stödja **storskaliga kampanjer för mediekompetens** i syfte att nå ut till barn, familjer och lärare genom att utnyttja befintliga nationella och europeiska informationsförmedlare såsom skolor, organisationer i det civila samhället och näringslivet. Barn, och vid behov föräldrar och lärare, bör involveras för att göra strategierna mer åldersanpassade och möjliggöra utbyte över generationsgränserna om kreativ och ansvarsfull användning av digital teknik, genom att **öka medvetandet om risker** för barn som unga konsumenter, och om användningen av personuppgifter.

⁷³ Skäl 59 i direktivet om audiovisuella medietjänster: ”Medie- och informationskunnighet handlar om kunskaper, färdigheter och förståelse som människor behöver för att kunna använda medier på ett ändamålsenligt och säkert sätt. [...] Medie- och informationskunnighet bör inte bara begränsas till kunskaper om verktyg och teknik, utan syfta till att förse människor med det kritiska tänkande de behöver för att använda sitt omdöme, analysera en komplex verklighet och skilja mellan åsikt och fakta.”

⁷⁴ Se exempel från [Happy Onlife-spelet](#).

⁷⁵ De relevanta modulerna kommer att vara i linje med de gemensamma riktlinjerna för lärare och annan utbildningspersonal för att främja den digitala kompetensen och motverka desinformation, vilka utarbetats inom ramen för handlingsplanen för digital utbildning.

⁷⁶ [Kommissionens presshörna](#).

Tillsammans med OECD håller kommissionen också på att utveckla en ram för finanskunskap för barn⁷⁷, som kommer att läggas fram i slutet av 2022 och som kommer att omfatta de grundläggande finanskunskaper som barn behöver i en digital värld.

Den nya strategin kommer att komplettera och genomföras i samverkan med handlingsplanen för digital utbildning, till exempel genom främjande av de nationella centrumen för ett säkrare internet som gemensam kontaktpunkt för tillförlitlig och åldersanpassad information och hjälp, som skraddarsyfts för nationella behov **inom formell och informell utbildning**. Kommissionen kommer att fortsätta att förmedla och föra fram resurser som är tillgängliga för allmänheten via plattformen betterinternetforkids.eu och uppmuntra det uppsökande arbete som görs i nätverket av centrum för ett säkrare internet och andra aktörer, så att barn kan lära sig att visa digital respekt i en mängd olika sammanhang, från idrottsföreningar till skolor.

Ömsesidigt lärande, medskapande och **ungdomsambassadörer och ungdomspaneler för ett säkrare internet för barn** som förebilder kommer att främjas som god praxis för utbildningsmetoder i och utanför EU.

För att stödja alla barn **måste den digitala miljön vara mångsidig, inkluderande, icke-diskriminerande och fri från stereotyper**. Barn bör ha tillgång till objektiv, åldersanpassad onlineinformation om kön och genus. Mångfald och medvetenhet om genusfrågor bör stödjas för yrkesverksamma inom IKT för att skapa en bättre förståelse för de särskilda behoven hos flickor, unga användare med funktionsnedsättning och barn i andra utsatta situationer. Positiva förebilder för flickor – som är underrepresenterade inom IKT – bör uppmuntras, och man bör säkerställa lika möjligheter för pojkar och flickor. Näringslivet bör tillhandahålla en inkluderande miljö för alla, och barn med funktionsnedsättning bör kunna leka, lära och interagera med andra på nätet.

För att kunna dra nytta av de digitala möjligheterna **behöver barn en tillförlitlig internetuppkoppling till ett överkomligt pris och lämplig digital utrustning**. Konnektivitetens målen för det digitala decenniet och de digitala principerna, samt betydande investeringar och finansiering på EU-nivå, berör alla konnektivitet för hem och skolor, samtidigt som bestämmelserna om samhällsomfattande tjänster i den europeiska kodexen för elektronisk kommunikation kräver konnektivitetstjänster till överkomliga priser⁷⁸. Medlemsstaternas åtgärder inom ramen för den 20:e pelaren i den europeiska pelaren för sociala rättigheter avser överkomliga priser för väsentliga tjänster, däribland elektronisk kommunikation. I rådets rekommendation om inrättande av en europeisk barngaranti rekommenderas medlemsstaterna att ”tillhandahålla [...] lämplig utrustning som krävs för distansundervisning” och ”göra nödvändiga investeringar för att överbrygga alla slags digitala klyftor”.

För att nå ut till alla barn kommer kommissionen att **noggrant uppmärksamma barn med särskilda behov eller som kommer från missgynnade och utsatta miljöer**. Migranter och EU-medborgare med invandrabakgrund stöter till exempel ofta på hinder när det gäller tillgången till digitala kurser och tjänster, bland annat på grund av att de saknar de digitala

⁷⁷ [Finanskunskap](#)

⁷⁸ [Direktiv \(EU\) 2018/1972](#) om en europeisk kodex för elektronisk kommunikation.

färdigheter som krävs för att använda dessa tjänster^{79,80}. Barn som riskerar fattigdom och social utestängning, barn med invandrabakgrund eller romsk bakgrund och andra barn som är särskilt utsatta för diskriminering och segregation⁸¹, barn vars föräldrar saknar grundläggande digitala färdigheter, barn med funktionshinder och barn i vårdmiljöer har alla särskilda behov. En jämn könsfördelning måste ligga i fokus för initiativen, så att både flickor och pojkar förvärvar digitala färdigheter från tidig ålder. Effektiviteten bör mätas och bästa praxis identifieras.

Den nya europeiska strategin för ett bättre internet för barn kommer att bidra genom att **utvidga arbetsområdet för centrumen för ett säkrare internet så att de kan hjälpa till att överbrygga den digitala klyftan**, särskilt när det gäller **förmedling av digitala färdigheter till utsatta grupper**. Centrumen för ett säkrare internet kan stödja relevanta program på nationell nivå och EU-nivå.

Kommissionen kommer att

- stödja den övervakning av den digitala omställningens inverkan på barns välbefinnande som utförs av medlemsstaterna, näringslivet och forskare via plattformen betterinternetforkids.eu, från och med 2023,
- utveckla och distribuera undervisningsmoduler (mooc-kurser) för lärare via plattformen betterinternetforkids.eu och centrumen för ett säkrare internet, under 2023/2024,
- främja utbyte av god praxis när det gäller nationella läroplaner om mediekompetens mellan medlemsstaterna och mellan skolor och lärare i hela EU, inom ramen för den strukturerade dialogen om digital utbildning och digitala färdigheter och genom relevanta expertgrupper, från och med 2022⁸²,
- anordna kampanjer för mediekompetens med inriktning på barn, lärare, föräldrar och andra vårdnadshavare via informationsförmedlare, från och med 2022,
- utveckla verktyg och verksamheter för att öka medvetenheten om de risker som barn löper i egenskap av unga konsumenter, med stöd av plattformen betterinternetforkids.eu och centrumen för ett säkrare internet, från och med 2022,
- stärka stödet från centrumen för ett säkrare internet i medlemsstaterna för att tillhandahålla barn i utsatta situationer icke-formell utbildning i syfte att överbrygga den digitala klyftan, från och med 2022.

⁷⁹ [Handlingsplan för integration och inkludering för 2021–2027](#), COM(2020) 758 final.

⁸⁰ Av dem som är födda utanför EU anger 8,1 % att de inte har råd att köpa en dator, jämfört med 3,1 % av dem som är födda i det rapporterade landet, Eurostat, EU-Silc (data från 2018). I migrantfamiljer kan föräldrar som inte förstår undervisningsspråket ha större svårigheter att hjälpa sina barn om undervisningen sker på distans.

⁸¹ [En jämlikhetsunion: EU:s strategiska ram för romers jämlikhet, inkludering och deltagande](#), COM(2020) 620 final.

⁸² Beroende på strukturerad dialog.

Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att

- övervaka den digitala omställningens inverkan på barns välbefinnande,
- utbyta god praxis inom ramen för den strukturerade dialogen om digital utbildning och digitala färdigheter samt relevanta expertgrupper,
- främja centrumen för ett säkrare internet som kontaktpunkter för tillförlitliga resurser inom mediekompetens och säkerhet på nätet för barn och deras familjer och lärare,
- göra de investeringar som krävs för att ta itu med alla former av digitala klyftor, i enlighet med den europeiska barngarantin, däribland med stöd från europeiska fonder, i synnerhet Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf).

Kommissionen uppmanar näringslivet att

- övervaka den digitala omställningens inverkan på barns välbefinnande, och
- investera i färdigheter för att öka medvetenheten om barns olika behov, bekämpa stereotyper och säkerställa digital tillgänglighet inom produktutveckling.

5.3. Aktivt deltagande (hur vi respekterar barns åsikter)

”Jag är för att ungdomar ska ha mer att säga till om senast 2030. Det är vår generation som har vuxit upp med den digitala världen” – en österrikisk ungdomsambassadör för ett bättre internet för barn.

Barn är aktiva medborgare. De är en förändrande kraft och använder i allt högre grad sociala medier för att mobilisera och verka för sina mål, t.ex. rörelsen ”Skolstrejk för klimatet”. Den nya europeiska strategin för ett bättre internet för barn välkomnar denna utveckling och erkänner vikten av att respektera och inkludera barns åsikter i utformningen av det digitala decenniet. Barn bör få hjälp med att utveckla och utöva medborgarskapsfärdigheter i den offentliga politiken och i politiska debatter samt åtnjuta sin mötes- och föreningsfrihet via sociala plattformar på nätet. Forskning har dock visat att det finns utrymme för att öka onlineverksamheten i samband med kreativitet och digitalt medborgarskap⁸³. Enligt forskningen riskerar barn i dag att underrepresenteras i politiska beslutsprocesser, vilket leder till att deras behov och förväntningar inte uppfylls⁸⁴.

I den nya europeiska strategin för ett bättre internet för barn erkänns därför vikten av att **aktivt involvera barn och ungdomar i all deras mångfald i utformningen av den digitala miljön** eftersom dessa individer har en unik insikt i en digital barndom.

Inom ramen för strategin för barns rättigheter åtog sig kommissionen att **stärka barns deltagande** genom att inrätta en ny **EU-plattform för barns deltagande**⁸⁵. I samverkan med denna plattform kommer den nya europeiska strategin för ett bättre internet för barn att uppmuntra barnledda aktiviteter så att barn på ett positivt och kritiskt sätt kan delta i den

⁸³ [EU Kids Online 2020](#).

⁸⁴ [Is there a ladder of children's online participation? Findings from three Global Kids Online countries](#), Innocenti Research Briefs No. 2019-02.

⁸⁵ [EU:s strategi för barnets rättigheter](#), COM (2021) 142 final.

digitala miljön på områden som är relevanta för den yngre generationen, såsom cybersäkerhet, etik och hållbar utveckling.

I den nya strategin kommer barnens åsikter i digitala frågor att stärkas, särskilt gentemot näringslivet. Genom att bygga vidare på befintliga initiativ som ungdomsambassadörer och ungdomspaneler för ett säkrare internet för barn samt ungdomens vädjan om ett bättre internet kommer kommissionen att stärka **den barnledda verksamheten**.

Med den nya strategin **uppmuntras ungdomars deltagande** ytterligare, även inom medlemsstaterna. Lokala system kan till exempel känna igen **lärare inom ömsesidigt lärande**.

En barnvänlig version av den nya strategin kommer att tillhandahållas i enlighet med de riktlinjer som utarbetats enligt strategin för barnets rättigheter⁸⁶.

Kommissionen kommer även att involvera barn i **övervakningen av strategins genomförande**.

Kommissionen kommer att

- involvera barn i skapandet av EU:s uppförandekod om åldersanpassad utformning som nämns i den första pelaren, från och med 2023,
- inleda en barnledd åtgärd på barns initiativ om ett digitalt relevant ämne för den yngre generationen, i samverkan med EU-plattformen för barns deltagande, från och med 2023,
- utöka rollen för ungdomsambassadörer och ungdomspaneler för ett säkrare internet för barn till stöd för verksamheter som genomförs tillsammans med jämnåriga på nationell, regional och lokal nivå, från och med 2022,
- skapa en barnvänlig version av den nya europeiska strategin för ett bättre internet för barn, under 2022,
- anordna en barnledd utvärdering av den nya europeiska strategin för ett bättre internet för barn vartannat år.

Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att

- stödja ömsesidigt lärande och barns undervisning av vuxna på det digitala området,
- engagera ett brett spektrum av ungdomsambassadörer för att bidra till den digitala politiken på lokal, regional och nationell nivå.

Kommissionen uppmanar näringslivet att

- samråda med och aktivt involvera barn på ett systematiskt sätt i utvecklingen och spridningen av företags digitala produkter och tjänster,

⁸⁶ [Guide on creating child-friendly versions of written documents.](#)

- tillsammans med barn i olika åldrar och med olika bakgrunder skapa barnvänlig kommunikation, inklusive allmänna villkor, rörande företagens digitala produkter och tjänster,
- utveckla inkluderande⁸⁷ produkter och tjänster som främjar barns rätt att uttrycka sig och underlättar deras deltagande i det offentliga livet.

6. Internationella verksamheter och samarbeten

Onlineskydd och digital egenmakt är globala utmaningar som överskrider nationella gränser och jurisdiktioner. Under våren 2021 utfärdade FN:s kommitté för barnets rättigheter vägledning om hur man effektivt ska genomföra FN:s konvention om barnets rättigheter och dess fakultativa protokoll i FN:s allmänna kommentar nr 25 för att uttryckligen behandla barns rättigheter i den digitala miljön.

Genom Global Gateway⁸⁸ kommer EU att stärka förbindelserna med resten av världen samt hjälpa partnerländerna att ta itu med den digitala klyftan och ytterligare integrera sig i det globala digitala ekosystemet.

Genom att gå samman kan vi ta itu med dessa globala frågor på ett effektivt och ändamålsenligt sätt och stimulera europeiska värderingar genom att fastställa höga säkerhetsstandarder samtidigt som vi främjar barns egenmakt och aktiva deltagande i det digitala decenniet över hela världen och bidrar till att målen för hållbar utveckling kan uppnås.

Ett exempel är kampen mot sexuella övergrepp mot barn. I linje med EU-strategin för en effektivare bekämpning av sexuella övergrepp mot barn har kommissionen fört ett nära samarbete med teknikföretag inom ramen för EU:s internetforum⁸⁹. Kommissionen samarbetar även med organisationer i det civila samhället samt internationella och regionala organisationer via WeProtect Global Alliance to End Child Sexual exploitation Online. I årtal har kommissionen dessutom bidragit till globala insatser genom finansiering av Inhope-nätverket av telejourer som finns i 46 länder. Detta arbete kommer att fortsätta och bör påskyndas enligt den lagstiftning som föreslås i den här strategin.

Kommissionen kommer att **fortsätta att dela erfarenheter, expertis och värderingar med internationella organisationer och partner samt stödja en gemensam strategi** för barns digitala rättigheter över hela världen, till exempel genom att uppmuntra relevanta tekniska standarder, mått, definitioner och strategier.

Vid det årliga forumet för ett säkrare internet⁹⁰ kommer man att kartlägga den internationella utvecklingen och utbyta bästa praxis. Tillsammans med centrumen för ett säkrare internet

⁸⁷ Exempelvis: en mångfald av förebilder eller produkter och tjänster som är tillgängliga för barn med funktionsnedsättning.

⁸⁸ [Gemensamt meddelande, Global Gateway](#), JOIN(2021) 30 final.

⁸⁹ [EU:s internetforum](#) lanserades av Europeiska kommissionen 2015 och är en plats där företrädare för teknikföretag, EU:s medlemsstater och kommissionen går samman för att ta itu med missbruk av internet i terroristsyften och för att stärka kampen mot sexuella övergrepp mot barn.

⁹⁰ [Webbplatsen för forumet för ett säkrare internet \(Safer Internet Forum\)](#).

kommer befintliga mentor- och utbytesprogram utanför EU att stärkas, och Safer Internet Day kommer att fortsätta att firas internationellt.

Den kommande ungdomshandlingsplanen inom ramen för EU:s yttre åtgärder kommer att stärka ungdomarnas viktiga roll i den digitala omställningen och stödja säkra digitala miljöer som främjar barns och ungdomars deltagande och egenmakt.

Kommissionen kommer att främja den nya europeiska strategin för ett bättre internet för barn i sina förbindelser med andra internationella organisationer och partnerländer med ambitionen att vägleda internationella partner mot en digital omställning med en hållning baserad på barns rättigheter.

7. Slutsatser

”Vår union blir starkare ju mer den liknar vår nästa generation: eftertänksam, beslutsam och omtänksam. Förankrad i sina värden och modig i sina handlingar.”⁹¹

När kommissionens ordförande Ursula von der Leyen tillkännagav Europaåret för ungdomar uppmanade hon ungdomar att bli aktörer för förändring. Genom den nya europeiska strategin för ett bättre internet ges de en röst i den digitala sfären samt förbättrade åtgärder för deras digitala välbefinnande, färdigheter och säkerhet.

En säker, trygg och tillförlitlig digital miljö är en hörnsten i EU. Kommissionen är fast besluten att stödja barns skydd, egenmakt och respekt under den digitala omställningen.

På grundval av 2012 års strategi ägnar den nya strategin särskild uppmärksamhet åt möjligheterna och riskerna online för barn i utsatta situationer. Alla barn kommer att vara bättre rustade för att trivas på internet och njuta av mer åldersanpassade upplevelser.

Denna nya strategi för ett bättre internet för barn återspeglar bidragen från ett brett spektrum av åsikter, framför allt barnens. Barn kommer att vara delaktiga i genomförandet och övervakningen av strategin. Dess framgång bygger på samarbete mellan kommissionen, medlemsstaterna och viktiga partner, såsom näringslivet, det civila samhället och internationella organisationer, så att konkreta lösningar kan tillhandahållas för en bättre och hälsosam användning av internet för barn och ungdomar.

Kommissionen kommer att övervaka strategin vartannat år – också då tillsammans med barn – och offentliggöra en rapport på nätet⁹².

Kommissionen uppmanar Europaparlamentet och rådet att stödja denna strategi och samarbeta för att genomföra den. Kommissionen uppmanar Regionkommittén och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén att främja dialog med lokala och regionala myndigheter, ekonomiska och sociala parter och det civila samhället.

⁹¹ [Talet om tillståndet i unionen 2021](#).

⁹² Den befintliga kartläggningen av politiken för ett bättre internet för barn, ”BIK map tool”, kommer att anpassas till den nya strategin.

Vi alla ansvarar för att lyssna på barnen och agera nu. För att uttrycka det som Jevgenij, Lili och João för den rådgivande ungdomsgruppen #DigitalDecade4YOUth: ”Det är nu upp till beslutsfattare och andra berörda parter att anta utmaningen [...] så att vi, som barn och ungdomar, kan känna att vi alla arbetar tillsammans för att göra den digitala världen till en bättre och säkrare plats.”